Civillieta Nr. C 26103817

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Rēzeknē, 2017.gada 10.aprīlī

Rēzeknes tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis A.Jonikāns,

izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasībā pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu bērniem.

Aprakstošā daļa

2017.gada 10.februārī Rēzeknes tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret /pers. C/ (turpmāk arī – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērniem iesniegusi /pers. B/ (turpmāk arī – prasītāja) norādot, ka pušu laulība noslēgta 1990.gadā, šķirta 2008.gadā. 2006.gada 15.martā dzimis pušu dēls /pers. D/, personas kods /personas kods/, un 2009.gada 24.jūnijā dzimis pušu dēls /pers. E/, personas kods /personas kods/, kuri dzīvo kopā ar prasītāju un atrodas viņas apgādībā. Prasītāja vēlas piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu uzturam, jo atbildētājs materiālo palīdzību bērniem nesniedz. Bērniem ir jānodrošina atbilstošs dzīves līmenis, kas ar katru gadu prasa lielākus izdevumus. No savas puses prasītāja dara visu iespējamo, lai bērniem būtu viss nepieciešamais, taču segt daļu no visiem izdevumiem ir arī atbildētāja pienākums. Ziņu par atbildētāja darbavietu un ienākumiem prasītājas rīcībā nav. Prasītājas ģimenei ir piešķirts trūcīgas ģimenes statuss. Pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja, par labu viņai, uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, personas kods /personas kods/, un dēla /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi katram bērnam, sākot ar prasības iesniegšanas dienu un līdz laikam, kad bērni paši varēs sevi apgādāt.

Tiesas dokumenti pusēm piegādāti Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā. Tādējādi, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1}pantam, pusēm ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu, par viņiem nosūtīto dokumentu saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti (lietas 1., 10.-17.lapa).

Civillieta, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}pantam, nerīkojot tiesas sēdi, nozīmēta izskatīšanai rakstveida procesā, jo ne prasītāja, ne atbildētājs lietas iztiesāšanu tiesas sēdē nelūdza, tiesa lietu iztiesāt mutvārdu procesā par nepieciešamu neuzskata.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmajai daļai, pusēm izskaidrotas to civilprocesuālās tiesības, puses informētas par tiesas, kas izskatīs lietu, sastāvu, pusēm izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Noraidījumi tiesnesim nav pieteikti.

Pusēm savlaicīgi, atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajai daļai, 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punktam, paziņots datums – 2017.gada 10.aprīlis, kad sprieduma norakstu var saņemt tiesas kancelejā. Šis datums ir pilna sprieduma sastādīšanas datums (lietas 14., 17.lapa).

Atbildētājs – /pers. C/, rakstveida paskaidrojumu par prasības pieteikumu nav iesniedzis, iebildumus pret prasību nav cēlis. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība apmierināma un no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi bērnu uzturēšanai.

Tiesa noskaidroja, ka 2006.gada 15.martā Rēzeknē dzimis /pers. D/, personas kods /personas kods/, un 2009.gada 24.jūnijā Rēzeknē dzimis /pers. E/, personas kods /personas kods/, kuru vecāki ir: tēvs – /pers. C/, personas kods /personas kods/, māte – /pers. B/, personas kods /personas kods/ (lietas 7., 8.lapa). Puses dzīvo atsevišķi un pušu kopīgie bērni dzīvo kopā ar prasītāju, tas redzams no Rēzeknes pilsētas domes pārvaldes „Sociālais dienests" izziņas, Iedzīvotāju reģistra datu bāzes izdrukas par prasītājas dzīvesvietu un ģimenes sastāvu, par atbildētāja deklarēto dzīvesvietu (lietas 9., 10.lapa), pārējiem lietas materiāliem. Prasītājas ģimenei (prasītājai un viņas četriem bērniem) uz laikposmu no 2017.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 31.martam piešķirts trūcīgas ģimenes statuss (lietas 9.lapa). Prasītāja, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.pantam, pierādījumus par atbildētāja ienākumiem nav piestādījusi, līdz ar ko tiesa pieņem, ka atbildētājam ienākumu nav.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam ir pienākums uzturēt bērnus, jo saskaņā ar Civillikuma 179.panta otro daļu pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem. Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir pienākums rūpēties par bērnu, viņu uzturēt, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšana, bērna kopšana un viņa izglītošana un audzināšana (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Tiesa uzskata, ka apstāklis, ka atbildētājam, iespējams, nav nekādu ienākumu, neatbrīvo viņu no pienākuma rūpēties par bērnu dzīvību un labklājību, sagādāt viņiem uzturu. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.pantu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 5.pantu bērna tiesību aizsardzības subjekti pirmām kārtām ir bērna vecāki.

Nosakot ikmēneša pabalsta summu, kas piedzenama no atbildētāja, tiesa ņem vērā atbildētāja materiālo stāvokli, to, ka ziņu par viņa ienākumiem nav. Apstāklis, ka prasītāja audzina, kopj bērnus, dod uzturu samērā ar savām iespējām, neierobežo viņas likumā noteiktās tiesības prasīt uzturnaudu bērniem no otra vecāka.

Tiesa uzskata, ka primārās ir bērnu intereses un situācija, kad bērni paliek bez uzturlīdzekļiem, nav pieļaujama. Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu. Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punkts nosaka, ka katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt minimālos uzturlīdzekļus katram savam bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, t.i., šobrīd 114 *euro* apmērā ik mēnesi.

Novērtējot pušu mantisko stāvokli, tiesa uzskata, ka atbildētājam ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus dēlu /pers. D/ un /pers. E/ uzturēšanai 30 procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi katram dēlam, jo saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu un 39.panta pirmās daļas 5.punktu no atbildētāja valsts ienākumos, jo prasītāja no to samaksas valsts ienākumos atbrīvota ar likumu, piespriežama valsts nodeva un ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi (lietas 2.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu, daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 191., 193.pantu, tiesa

NOSPRIEDA

/pers. B/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasību pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par uzturlīdzekļu piedziņu bērniem apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. D/, dzimuša /datums/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai uzturlīdzekļus 30 (trīsdesmit) procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi un dēla /pers. E/, dzimuša /datums/, personas kods /personas kods/, uzturēšanai uzturlīdzekļus 30 (trīsdesmit) procentu apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot ar 2017.gada 10.februāri, līdz bērnu pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama /pers. B/, personas kods /personas kods/, norādītajā kredītiestādes – akciju sabiedrības /Nosaukums B/, kontā Nr./konta numurs/.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 344,18 (trīs simti četrdesmit četri *euro* 18 centi) *euro* apmērā un ar tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus 3,26 (trīs *euro* 26 centi) *euro* apmērā, kopā 347,44 (trīs simti četrdesmit septiņi *euro* 44 centi) *euro*.

Noteikt /pers.C/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma, daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu, labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2017.gada 10.aprīļa, apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis A.Jonikāns